

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1925 kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner an- gående höjning av tullen å färska päron och äpplen.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 59 i första kammaren av herr *Boberg* m. fl. och nr 88 i andra kammaren av herr *Norman* m. fl., har föreslagits, »att tullen å färska päron (stat. nr 107 D) och å färska äpplen (stat. nr 107 E i tulltaxan) höjes med 20 öre per kilogram för tiden 1 september—1 januari varje år».

Beträffande vad till stöd för förslaget anförts får utskottet hänvisa till den inom första kammaren väckta motionen.

Under de senare åren hava åtskilliga förslag om höjning av den för färska päron och äpplen gällande tullsatsen, 10 öre för kilogram, varit föremål för riksdagens prövning.

Vid 1921 års riksdag hemställdes sålunda i en inom andra kammaren väckt motion, nr 105, att riksdagen måtte besluta, att tullsatsen å färska päron och äpplen under tiden 1 augusti—1 februari skulle utgå med 30 öre för kilogram. Samma riksdags bevillningsutskott hemställde i av-
givet betänkande, nr 23, att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, under det att av åtta reservanter inom utskottet framställdes yrkande om en tullsats av 30 öre för kilogram under tiden 1 augusti 1921—1 februari 1922. Utskottets nämnda hemställan bifölls av riksdagens båda kamrar.

Vid 1922 års riksdag väcktes ånyo förslag om höjning av tullsatsen å färska päron och äpplen, i det att i de likalydande motionerna nr 53 i första och nr 133 i andra kammaren hemställdes om en tullförhöjning under tiden 1 september—1 januari till 30 öre för kilogram. Bevillningsutskottet avstyrkte bifall till motionerna (betänkande nr 19). Av 10 reservanter inom utskottet yrkades emellertid bifall till motionerna i så måtto, att den ifrågasatta högre tullen måtte bestämmas att utgå under tiden 1

september—31 december 1922. Utskottets hemställan, att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, bifölls av båda kamrarna.

Senast hava förslag om höjning av tullsatsen å färska päron och äpplen varit föremål för riksdagens prövning år 1923. Då hemställdes om höjning av tullsatsen till 30 öre för kilogram dels i en inom första kammaren väckt motion, nr 11, under tiden 1 september—1 mars, dels i de likalydande motionerna nr 54 i första och nr 119 i andra kammaren under tiden 1 september—1 februari, dels ock i de likalydande motionerna nr 101 i första och nr 67 i andra kammaren under tiden 1 september 1923—1 januari 1924. I anledning av motionerna tillstyrkte bevillningsutskottet i betänkande nr 16 ett förslag om en tilläggstull för färska päron och äpplen under tiden 1 september—31 december 1923 av 20 öre för kilogram. Enligt utskottets förslag skulle sålunda den sammanlagda tullen å färska päron och äpplen under sagda tid utgöra 30 öre för kilogram. Av nio reservanter inom utskottet yrkades, att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Vid behandlingen av utskottets betänkande stannade kamrarna i olika beslut, i det att första kammaren biföll utskottets hemställan, under det att andra kammaren biföll reservationen. Vid gemensam omröstning beslöt riksdagen i enlighet med andra kamrarnes mening.

*Utskottets
yttrande.*

Svårigheterna att för svenska äpplen och päron vinna avsättning till skäliga priser beror enligt utskottets mening till en väsentlig del därpå, att den saluförda svenska frukten ofta är till sin kvalitet ojämn och därjämte i fråga om sortering och förpackning underlägsen den utländska. Visserligen har på senare år en förbättring i sistberörda hänseende kunnat förmärkas, men alltjämt gäller såsom regel, att den utländska frukten i fråga om jämnhet, tilltalande utseende och omsorgsfull förpackning utmärker sig framför den svenska. Förbättringar i nu angivna hänseenden äro, enligt utskottets mening, det säkraste sättet för den svenska fruktodlingen att uppnå bättre priser.

Därjämte förtjänar påpekas, att i vissa trakter av landet överproduktion av äpplen och päron merendels förekommer samt att det i främsta rummet är en fraktkostnadsfråga, huru ett dylikt överskott skall kunna tillgodogöras landet.

Vid nu angivna förhållanden och då den ifrågasatta tullförhöjningen skulle höja priserna på ett närings- och njutningsmedel, vars allmänna förbrukning är synnerligen eftersträfvansvärd, har utskottet ansett sig böra avstyrka bifall till de förevarande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I:59 av herr Boberg m. fl. och II:88 av herr Norman m. fl., angående höj-

ning av tullen å färska päron och äpplen, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 mars 1925.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Wohlin, Örne. Boman, Pers, Bärge, Johan Bergman, Johansson i Kullersta, Lithander, Olsson i Golvvasta, Bengtsson i Kullen, Johansson i Hornsberg, Andersson i Hedsta, Åström, Clemedtson, Granath. Brännström, Ericson i Boxholm och Björnberg.

Reservation

av herrar *Wohlin, Boman, Lithander, Olsson* i Golvvasta, *Bengtsson* i Kullen, *Andersson* i Hedsta, *Clemedtson* och *Brännström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Då bevillningsutskottet vid 1923 års riksdag tillstyrkte ovan omförmälda förslag om en tilläggstull för färska päron och äpplen under tiden 1 september—31 december 1923 av 20 öre för kilogram, anförde utskottet bland annat följande.

De äpplen och päron, som odlades i Sverige, utgjordes till väsentlig del av sådana sorter, vilka icke tålte lagring under längre tid. För att icke gå förlorad måste denna frukt konsumeras under höstmånaderna. Tillgången på svenska päron och äpplen av god beskaffenhet syntes under nämnda tid av året i allmänhet vara tillräckligt stor för att täcka åtminstone större delen av det inhemska behovet. Då emellertid under samma tid infördes stora kvantiteter utländska päron och äpplen, överfylldes marknaden och för de svenska fruktodlarna, vilka till stor del bestode av småbrukare och lägenhetsägare, uppstode betydande svårigheter att vinna avsättning för den hemm odlade frukten.

Det organisations- och upplysningsarbete, som inom handeln med i Sverige odlad frukt påginge, hade ännu icke nått tillräckligt långt för att skänka den svenska fruktodlingen erforderlig styrka i konkurrensen med importen. Den inhemska odlingen av ifrågavarande frukter vore därför otvivelaktigt i behov av den lättnad i trycket från den övermäktiga importen, som ett ökat tullskydd skulle kunna bereda.

Utskottet räknade icke med någon väsentlig, av tullförhöjningen förorsakad prisstegring å svensk frukt utan med en minskad köplust beträffande den genom ökning i tullsatsen fördyrade utländska frukten och med sålunda vidgade avsättningsmöjligheter för den svenska frukten.

De återgivna, av 1923 års bevillningsutskott anförda skälen för tillstyrkan av en tilläggstull å färska päron och äpplen under höstmånaderna äga en-

ligt utskottets mening alltjämt full giltighet. I följd härav har utskottet ansett sig böra framlägga förslag i de nu förevarande motionernas syfte. Utskottet har emellertid ansett tullförhöjningen böra försöksvis gälla allenast under höstmånaderna innevarande år.

Med anledning av att inom utskottet anförts, att det i främsta rummet vore en fraktkostnadsfråga, huru ett i vissa trakter merendels förekommande överskott av päron och äpplen skulle kunna tillgodogöras landet, har utskottet velat erinra, att 1924 års riksdag avvisade ett då framställt förslag om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om en sänkning av fraktkostnaden vid transport av svenska päron och äpplen till trakter norr om Krylbo under tiden 15 augusti—31 december.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 59 av herr Boberg m. fl. och II: 88 av herr Norman m. fl. angående höjning av tullen å färska päron och äpplen, besluta, att under rubriken 107 a i gällande tulltaxa skall införas följande anmärkning:

Anm. För päron och äpplen, hänförliga till rubriken 107 a, tillkommer under tiden 1 september—31 december 1925 en tilläggstull av 20 öre per kilogram.»